

Veszprém-Balaton 2023
Európa Kulturális Fővárosa

Ízek, élmények, hangulatok

Barangolás Veszprémben és a Bakony-Balaton régióban

Tartalomjegyzék

TÖRTÉNELEM ÉS VALLÁS	4
Veszprém	5
Balaton	10
Bakony	13
KULTÚRA	15
Veszprém	16
Balaton	20
Bakony	25
AKTÍV	26
Veszprém	27
Balaton	30
Bakony	34
CSALÁDBARÁT	38
Veszprém	39
Bakony	42
Balaton	47
GASZTRONÓMIA	52
Veszprém	53
Bakony	57
Balaton	59

Történelem és vallás

Veszprém

Szagrális időutazás szentek és várkapitányok társaságában

Mintha Veszprémnek saját iránytűje lenne, úgy emelkedik ki a történelmi belváros épületei közül egy hegyes torony. Persze, ha követjük az iránymutatást, akkor nagyon hamar rájöhettünk, hogy egy hegyes őrbástyáról van szó, amit a veszprémiek egyszerűen csak Tűztoronynak hívnak. Nem véletlenül, hiszen a középkorban ennek a tetejéről figyelték a városban fellobbanó tüzeket. A történet hitelességét pedig bárki ellenőrizheti, aki felmegy a 48 méter magas torony csigalépcsőjén a kilátórészbe.

A Tűztorony más szempontból is Veszprém meghatározó jelképe: óriási offline GPS módjára vezeti az embert a várnegyed bejáratához. Ahhoz a kapuhoz, amin belépve párhuzamosan lehetünk részesei egy történelmi és egy szagrális utazásnak. Utunk során uralkodók mesélnek 1000 évvel ezelőttről, megtudhatjuk, hogy a szentek élete nem csupán az imádságról szólt, és azt is, hogy a középkori freskóktól csak egy ugrás a modern művészet.

Kiderül, hogy hogyan változott át egy késő római kori faerőd a ma ismert büszke várrá. Miért volt Boldog Gizellának, államalapító királyunk, Szent István hitvesének kedvenc városa Veszprém? Hol nevelkedett Imre herceg és pontosan kit rejt az a rejtélyes ejtóernyős alak, akinek bronzablája a Hősök kapuja, a Vár bejáratának oldalát díszíti.

Utóbbiról eláruljuk, Verancsics Faustusról van szó, egy horvát származású várkapitányról, akit akár a veszprémi da Vinciként is tisztelhetünk korát meghazudtoló találmányai miatt.

Az egyik Verancsics Faustus-szal kapcsolatos legenda arról szól, hogy ennek az úttörőnek számító találmánynak az ötlete Veszprémbe fogalmazódott meg, amikor arról elmélkedett a Vár falán állva, hogyan tudna onnan lejutni szerelméhez. Természetesen ejtóernyővel!

A helyi legendák szerint a Várból több alagút is indul Veszprém különböző irányába. Ezeket még a középkorban vájták ki a kor veszprémi emberei, elsősorban menekülésre szolgáló utakként.

Azt a történészek sem kérdőjelezik meg, hogy Veszprémnek vitathatatlan szerepe volt abban, hogy 1000 évvel ezelőtt Magyarországon megszilárdítsák a kereszténységet és a keresztény kultúrát. Ehhez nem kell szellemi bűváruhába bújni és alámerülni a levéltárak tengernyi dokumentuma közé – habár erre is van lehetőség az érsekség gazdag levéltári gyűjteményében –, elég, ha megnézzük, hány templomnak és kápolnának ad otthont a várnegyed. A számolgatás helyett azonban izgalmasabb felfedezni ezeket kívülről és belülről is. Ha eközben zavart éreznénk művészettörténeti ismereteinkben, akkor segítünk:

nem a látogató rendszerében van a hiba! A veszprémi vár ugyanis az évszázadok alatt túlélte több csatát, tűzvészt, dolgos elődeink pedig minden esetben újjáépítették a falakat. Így fordulhat elő az, hogy például a Szent Mihály Székesegyház egyszerre hordozza magán a gótika, a barokk és a neoromán ismertetőjegyeit is.

A bazilikában az oltár melletti ereklyetartóban őrzik az 1911-ben boldoggá avatott Gizella királyné alkarcsontját. Külön érdekesség, hogy férje, Szent István király jobb keze is fennmaradt, amit a Szent István Bazilikában őriznek.

A veszprémi vár maga az elegancia, annak ellenére, hogy az idők folyamán több tűzvész is pusztított falai közt és nem egyszer kellett

elviselnie ágyúgolyók ostromát. Ezeket a támadásokat a török időkben egy stratégiai szempontból fontos pontról, a vártól északi irányban félszigetként kinyúló sziklatömből indították az ellenséges hadak. A veszprémiek által csak Benedek-hegynek nevezett szikla számos helyi legenda őrzője. Találtak itt középkori sírokat, egykoron egy kápolna is állt a tetején – innen kapta a nevét állítólag, a bencés szerzetesek által emelt kápolna után –, a gyomrába vájt üregek pedig a II. világháborúban hadikórházként működtek.

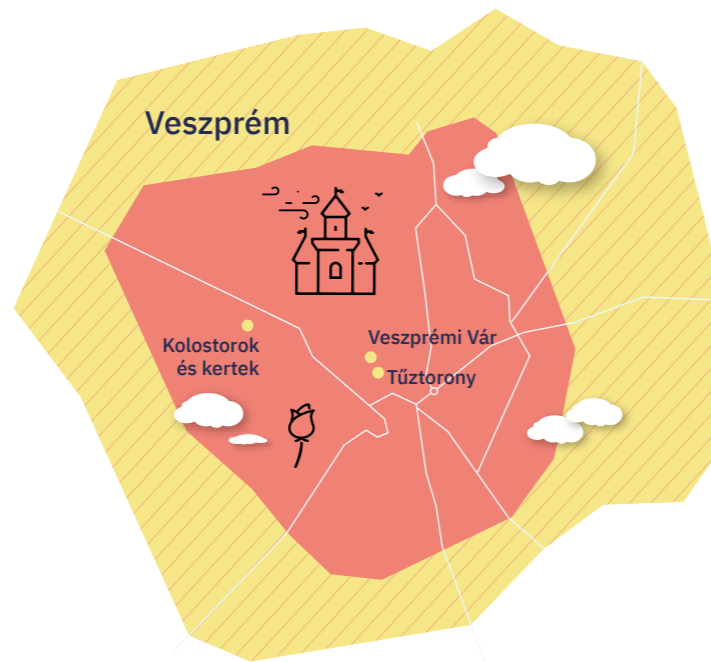
Érdemes kisétálni a Benedek-hegy utolsó, még biztonságos sziklájáig, ahonnan egyszerre készíthetünk panorámafotót a városról vagy egy közös képet a vár végében álló Szent István és Gizella szobrával.

A Benedek-hegyről két irányba is egy-egy meredek lépcső vezet le, ahol folytathatjuk történelmi sétánkat azon az útvonalon, amit egyszerűen csak Kolostorok és Kerteknek hívnak. Utunk során mindkettőben bőven lesz részünk. Az ország legszebb sétaútvonalának választott ösvényen a rózsakert mellett Szent Margit egykori kolostorát fedezhetjük fel, nem sokkal később pedig szintén az államalapítás korából fennmaradt romokkal, valamint egy XVII. századi jezsuita templommal találkozhatunk. Mindkettő bőven kínál megismerésre váró legendákat Veszprémből.

A görög-keleti kolostorról az idők alatt több legendát is költöttek a veszprémiek, amelyek aztán szájról szájra terjedve maradtak fent a mai napig. Ilyen az is, hogy ezen a veszprémi helyen hímezték azt a miseruhát, amit később magyar koronázási palásttá alakítottak át. Ráadásul a történet szerint maga Gizella királyné keze munkáját dicsérte ez a ruha. Hogy ez valóban így történt-e, az minden bizonnyal örökre rejtély marad.

A vár tövéből az egész sétát végig kíséri a Séd-patak halk csobogása. Egy távolról jött embernek ez jelentheti a nyugalom zenéjét is, de a nem is olyan távoli múltban sok veszpréminek a mindennapos kemény munka háttérzaja volt. Ugyanis még a XX. század elején is számos vízimalom működött a városban, egész generációk megélhetését biztosította ez a kedves kis patak, ami a közeli erdőkből ered és végül a Székesfehérvár melletti Sárvízbe torkollik. A malomipar egykori jelentőségét ma a Veszprém-Balaton 2023 Európa Kulturális Fővárosa program keretében megújult veszprémi Fenyves Malom mutatja be.

Balaton

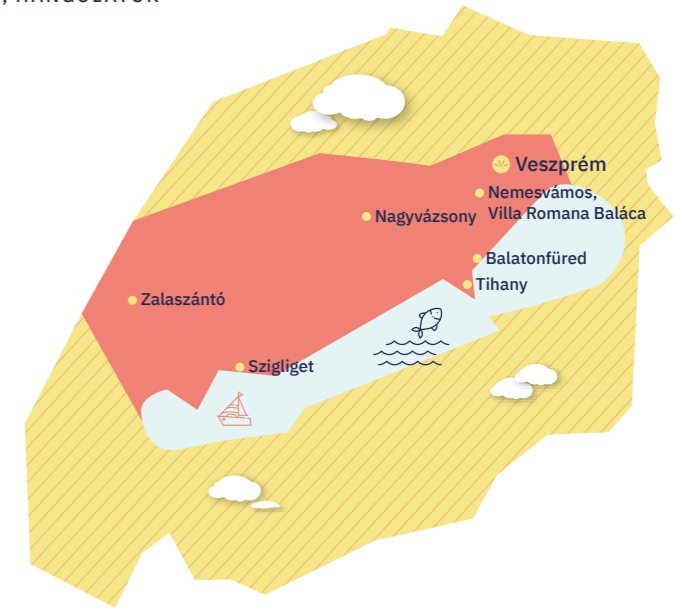

Az elegancia hullámain térben és időben

Veszprémből a Balaton partjára gyorsabban el lehet jutni, mint ahogy a budapesti metró bármelyik vonala elér egyik végállomásból a másikba. Ha pedig bevállaljuk, hogy a toronyirány helyett teszünk némi kitérőt, például a Balaton-felvidéken, könnyen egészen a római korig is visszarepülhetünk. Kiváltképp, ha Nemesvámos irányából közelítünk, hiszen a település határában a Villa Romana Baláca egy komplett római kori villát rejt. Ráadásul itt nemcsak a 2000 évvel ezelőtti földhányások maradtak fent, hanem az egykori római hadvezér mozaik padlója is megcsodálható. Az ókori villagazdaság felújítását a Veszprém-Balaton 2023 Európa Kulturális Fővárosa program is támogatja, turisztikai kínálata pedig digitális attrakciókkal is bővül 2022-ben.

Hős vitézeket persze nem csak a rómaiak korában ismertek ezen a vidéken. Kicsivel arrébb, Nagyvázsonyban a Kinizsi-vár termeiben és tornyában Kinizsi Pált, vagyis az ő legendáját lehet megidézni. Többek közt azt, amikor félkézzel megtartott egy malomkövet és azon kínálta a hűsítő korsó kútvizet egy lánynak. Meg lehet próbálni ugyanezt, bár eddig senkinek sem sikerült.

Az ókori és középkori legendákon túl a Balaton már jóval több olyan emléket őriz, amelyeket nem csak a szóbeszéd ápol, hanem a mai napig kézzel foghatóak és megismerhetőek. Ezeknek egyik központja Balatonfüred.

Széchenyi, Kisfaludy, Jókai, Blaha Lujza... Csak néhány név a magyar történelemből és kultúrából, akik formálták Balatonfüredet. És miért mondtuk, hogy az ő emléküik nem csak az elbeszélte történetekben él? Azért, mert Balatonfüred vízparti utcáiban ott sorakoznak egymás mellett azok a kiállítóterek, szállodák, múzeumok, éttermek és kávézók, amelyeket még ezek a korszakalkotó figurák hoztak létre. A XIX. század arisztokráciájának eleganciája a mai napig érezhető Balatonfüreden, ezért érdemes lassú, kényelmes sétát tervezni a tó melletti Tagore-sétányon, pont, ahogyan a XIX. században is tették. Ha szerencsénk van, a hullámok tetején megpillanthatjuk a Jókai, vagy éppen a Kisfaludy sétahajókat, amelyek elődeit még azok névadói is használták több emberöltővel ezelőtt.

A legelső gőzhajó 1846-ban indult el Balatonfüredről, pont Széchenyi István 55. születésnapján. A vizet ma szelő Kisfaludy ennek a hajónak a tökéletes mása.

Egy kellemes kávé vagy egy frissítő fagylalt élménye a balatonfüredi vízparton semmihez sem fogható, pláne, ha a háttérben a vitorlások fehér kontúrjai tarkítják a látványt. Távoli pontokat a túlparton mégse keressünk, hiszen a Tihanyi-félsziget vonulata teljes egészében eltakarja a tó nyugati medencéjét, viszont az itt található apátság két tornya távolról jelzi azt, hogy a Balaton történetét nem csak Füreden írták.

A középkori balatoni emberek építették a tihanyi bencés apátságot, ami nagyon hamar az egyik leghíresebb helyi legenda fontos eleme lett. A tihanyi visszhang, vagy ahogy a helyiek és Csokonai nevezték, a „tihanyi echo” messze földön híres. A félsziget megfelelő pontjáról eleresztett kiáltás jó időjárási viszonyok mellett tökéletesen visszhangzik, akár egymás után többször is. Mindez pedig az apátság magas falainak és persze a hanghullámok fizikájának köszönhető. Ezt egyébként bárki letesztelheti az Visszhang-dombról az apátság felé fordulva, ahol egy hangulatos étterem is várja a vendégeket, páratlan panorámával.

A távolba kiabáló kirándulókhoz képest jóval csendesebbek voltak azok a szerzetesek, akik a félsziget meredek keleti oldalán alakították ki lakhelyüket, egészen pontosan a sziklafalba vájt üregekben. Ezek a tihanyi barátlakások, amiket egy kellemes erdei túrával bárki felfedezhet. A kérdés itt is jogosan merül fel: a páratlan panorámáért cserébe képesek lettünk volna itt élni mindennapjainkat, ahol az ágyunk is egy kőszikla lett volna?

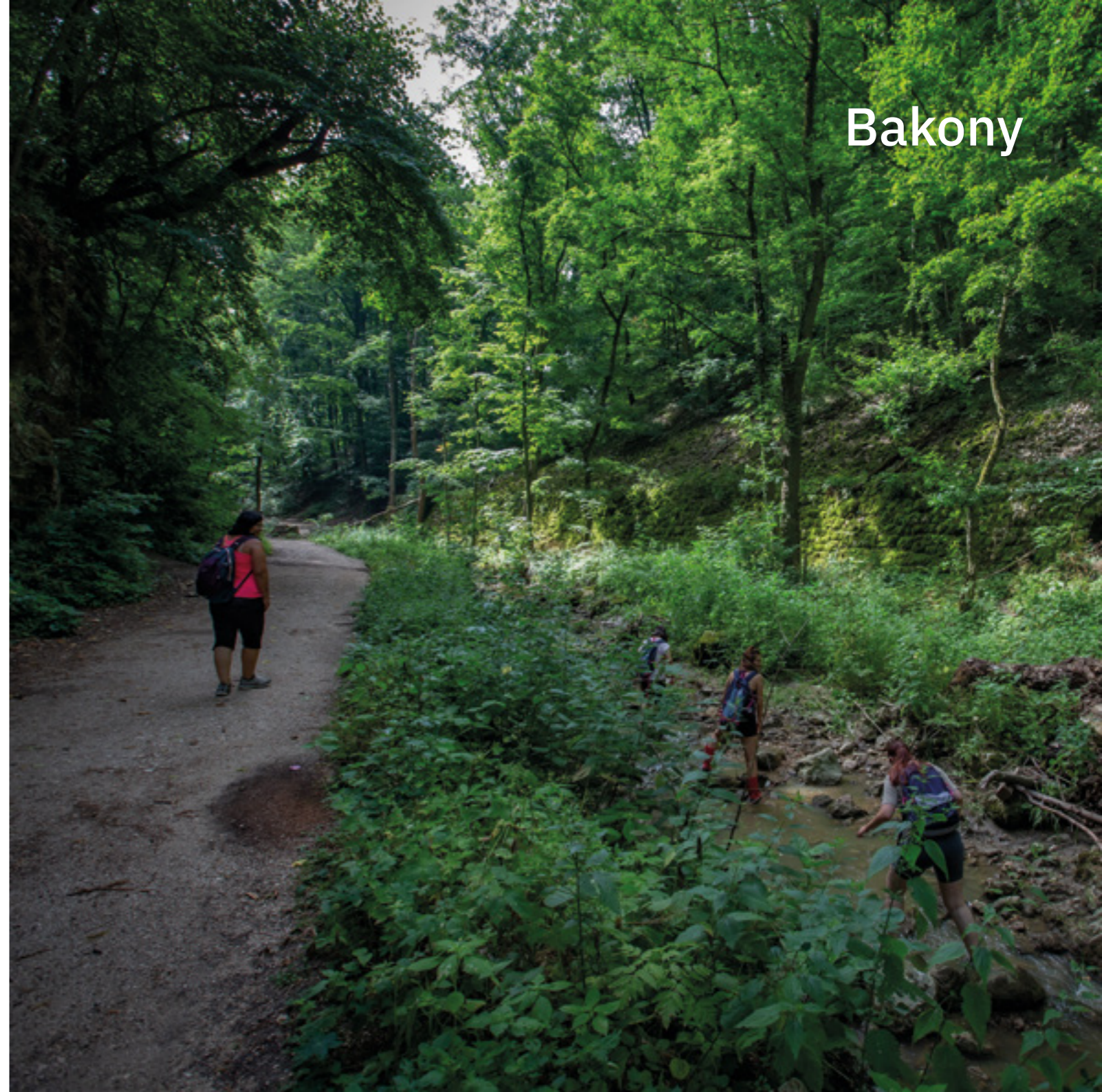
Több legenda is szól arról, hogy egykor a Balatonban volt egy sziget is, valahol Tihanytól nyugati irányba. A sziget neve Losta volt és halászok lakták. A középkorban a tó vízszintjének váltakozása miatt többször víz alá került, majd a török hódítás után a falu házainak köveit felhasználva építették újjá a tóparti házakat.

A lankás tihanyi dombok után jóval meredekebb hegyoldalt kell megmászni ahhoz, hogy elérjük Szigliget várát.

A fáradozás azonban megéri, hiszen a panorama mellett az egykori várvédők történeteit is megismerhetjük itt. Mindezt abból az időből, amikor a Balaton vize még olyan magasan volt, hogy Szigligetet teljesen körbe érte, így egy mocsaras, lápos védvonalat alkotott a település körül.

Bár a Balaton-felvidék is számos keresztény kápolna és kulturális emlék őrzője, nem csak ennek a kultúrkörnek a nyomai fedezhetők fel. Elég elmenni Zalaszántóra, ahol a Kovácsi-hegyből egy buddhista sztúpa emelkedik ki. Béke Sztúpának hívják ezt a keleti vallási zarándokhelyet, nem véletlenül, hiszen a látványosság mellett a buddhizmusra jellemző békesség érzése is körbelengi a helyet, amit a mai napig két buddhista szerzetes őriz.

Bakony

Az erdő fái közt vibráló kultúra felfedezése

Ha Veszprémből nem a Balaton felé, hanem északi irányba indulunk, mintha egy teljesen más világba csöppennénk. A kulturális pezsgést felváltja valami sokkal nyugalmasabb, mégis vibráló életérzés. Ebben persze nagy szerepe van a Bakony hegyvonulatainak és sűrű erdeinek is, viszont talán pont a térség ezen adottsága miatt alakultak ki itt is olyan szakrális központok, amelyek egyszerre kínálják az izgalmas felfedezést, valamint a tökéletes megnyugvás lehetőségét.

Ezek közül is kiemelkedik Bakonybél és az itt élő bencés szerzetesek közössége. Téved, aki azt gondolja, hogy a szerzetesi lét szigorúan a világtól való elvonulásról szól.

A bakonybéli bencések ennek épp az ellenkezőjét támasztják alá, hiszen kertészkednek, gazdaságot tartanak fent, gyógynövényekből teákat, szörpöket készítenek, de ami ezeknél is különlegesebb, karácsonykor rendszeresen kiadnak egy válogatásalbumot, amelyen a saját kedvenc világi zenéik is szerepelnek. Ezen kívül a közösségi médiában is rendkívül aktívak, így építve hidat a vallási élet egy különleges formája és a világi életmód között.

Fontos szereplői a környék kulturális és szakrális életének a zirci szerzetesek is. A Bakony fővárosaként is emlegetett városkában, a festői zirci apátságban élnek és dolgoznak. Ha úgy döntünk, hogy felkeressük őket, itt is számítsunk arra, hogy a szerzeteslét nyugalma mellett az általuk készített termékekből is viszünk haza valamennyit. Kiváltképp a messze földön híres zirci apátsági sörből.

Az első sört még 1735-ben főzték a zirci szerzetesek, ahogy a korabeli feljegyzésekből megtudni, mindenki nagy elégedettségére. A sörfőzés hagyományát 2015-ben élesztették újjá, a kézi erő mellett ma már modern gépekkel ötvözve ezt az évszázados tudományt.

Kultúra

Veszprém

Egy ékszerdoboz, tele kulturális kincsekkel

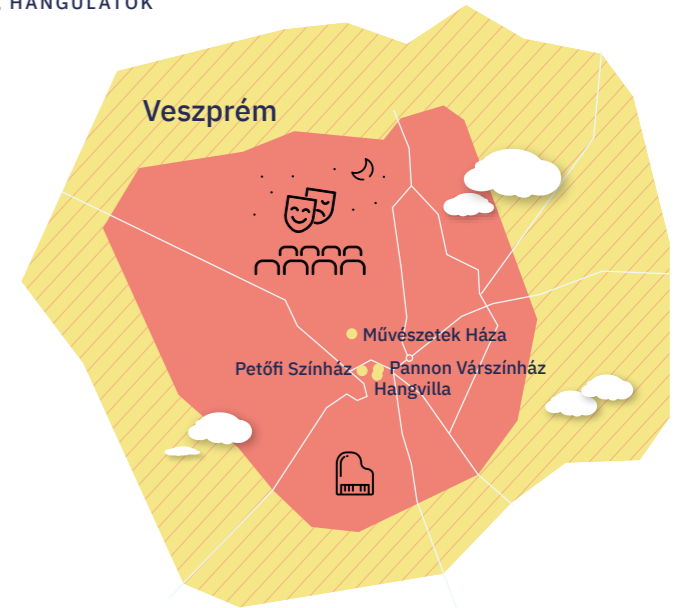
Nehéz lenne megmondani, hogy a művészetek számos válfaja közül melyik jellemzi leginkább Veszprém kulturális életét. Mindenesetre a zene egészen biztos, hogy az elsők között lenne, de szorosan ott van mellette a klasszikus és a modern képzőművészet, valamint a színház is. Egy világhírű énekesnő, aki először járt itt, egyszerűen csak zenélő ékszerdoboznak nevezte a várost.

Talán nem véletlen, hogy éppen a Hangvilla nevet kapta az a Veszprém szívében felépített kulturális központ, amelyik bizonyos szempontból az alfája és omegája a város kulturális kínálatának a rendszeres komoly- és könnyűzenei koncertjeivel, színházi előadásaival és kiállításával.

A Hangvilla építészeti Nívó-díjjal is büszkélkedhet, ha pedig madártávlatból szemléljük az épületet, egy óriási zongora képe rajzolódik ki előttünk.

Veszprém esetében azonban nem lehet pusztán egy intézmény programfüzetén keresztül bemutatni a kulturális kínálatot. Éppen ezért, ha elfogyasztottuk a reggeli kávékat a Hangvilla kávézójában, az esti programok előtt érdemes felfedezni és megismerni testközelből a város kulturális kínálatát, ágazatoktól és stílustól függetlenül.

A veszprémi művészeti élet mindig is a szabadságot és a szellemi szárnyalást képviselte.

Jó példa erre a történelmi várban található Művészetek Háza, ahol szinte egymásnak adják a kilincset a kortárs képzőművészek és festők, hogy hétről hétre egy új kiállítást rendezzenek meg a falai között. A számos magyar alkotó mellett olyan világhírű művészek fordultak már meg itt, mint amilyen Bernar Venet, akinek alkotását a Művészetek Háza udvarán meg is találhatjuk. Az ő alkotásait többek között New Yorkban és Párizsban is kiállították.

A Művészetek Háza mellett, ugyancsak a veszprémi várnegyedben, érdemes felkeresni a Vass László-gyűjteményt is. Vass László, a neves műgyűjtő hosszú évtizedek alatt kiválogatta ki és rendszerezte a műalkotásokat, állandó kiállítása helyszínéül pedig ezt az ékszerdobozra emlékeztető várost választotta.

Vass László egykoron cipésmesterként kezdte a pályafutását, az ő nevéhez kötődik a világhírű Vass Shoes cipőmárka is.

A veszprémi vár különleges esszenciája a mai kor alkotásainak és a középkori művészeteknek. A kortárs tárlatok mellett az egyházi kiállítóterekben, mint amilyen az Érseki Palota, a magyar kereszténység évezredek kincseit bemutató kiállításokkal lehet találkozni, mindegyik által megismerve egy-egy újabb szeletét Veszprém gazdag történelmének.

Persze ahhoz, hogy valóban megismerjük a veszprémi kulturális életet, akár elegendő lehet beülnünk egy hangulatos, belvárosi bisztróba. Ha így teszünk, könnyen ugyancsak ismét kortárs művészek képeivel találhatjuk szembe magunkat, vagy épp egy rögtönzött koncertbe csöppenhetünk. A Papírkutya kultúrbisztróban például számtalanszor találkozhatunk meglepetéskoncertekkel!

Veszprém büszkén viseli az UNESCO által adományozott „A zene városa” címet is. Ezt a nemzetközi rangot azok a városok érdemlik ki, ahol kivételes hangsúlyt fordítanak a zene művelésére és a különböző zenei stílusok bemutatására. Veszprém ezáltal egy olyan táborhoz csatlakozott, amelyben ott van Liverpool, a Beatles szülővárosa, Kingston, a reggae fővárosa, vagy éppen Sevilla, ahonnan a flamenco ered.

Fesztiválok bűvöletében

Ahogy a rögtönzött performanszok is végül egy komplett kulturális előadássá nőnek ki magukat, ugyanúgy a veszprémi fesztiválok felhozatalában is jelen van ez az improvizatív elem. Ebben pedig kétségkívül az Utcazene Fesztivál jár az élen, ami immár több, mint 20 éve tölti meg minden nyáron a belvárosi tereket és parkokat hazai és nem utolsósorban külföldi zenészekkel, hogy csak úgy meztlábasan egy felejthetetlen koncertet adjanak a tömegnek.

Stílusában pont a másik oldalt, azaz a prémium szintű koncertélményt kínálja egy másik nyári közönségkedvenc fesztivál, a VeszprémFest, ahol olyan előadók fordultak már meg, mint Tom Jones, Lisa Stansfield, Jamie Cullum, Emeli Sandé, Roger Hodgson és még sokan mások.

De a sor itt nem áll meg, hiszen augusztusban rendszerint az Auer Fesztiválon mutatkozik be a komolyzene hazai és nemzetközi elitje Veszprémben, a helybéli Mandelsohn Kamarazenekar vezetésével, megidézve Stradivarit a Királynék városában.

A zenén kívül más művészeti ágak is bemutatkoznak időről időre a veszprémi fesztiválok között. Immáron Veszprém otthont ad a Magyar Mozgóképfesztiválnak is Balatonfüreddel és Balatonalmádival karöltve. A többnapos eseményen premierekkel gazdagítva felvonul a hazai filmkészítés színe-java, az pedig senkinek nem lehet meglepő ilyenkor, ha egy

hangulatos Óváros téri ebéd közben a hazai filmvilág egy-egy neves színésze, rendezője foglal helyet a szomszéd asztalnál. Ezekben a napokban a belvárosi terek pedig esténként moziteremmé változnak, igazi közösségi élménnyé emelve a filmek iránti rajongást.

Veszprém több klasszikus és új film forgatási helyszínéül is szolgált az évtizedek alatt. Többek közt itt forgatta Jancsó Miklós 1968-ban a Fényes szelek c. alkotását, az elmúlt évek egyik közönségsikerének, a #sohavégetnemérős c. filmnek pedig szintén több jelenete játszódik Veszprémben.

Ha megpróbálnánk felsorolni az összes kulturális programot és attrakciót Veszprémben, késő estébe nyúlna a próbálkozás. Ez pedig már csak azért sem lenne szerencsés, mert a városban két színház is működik: a Veszprémi Petőfi Színház és a Pannon Várszínház estéről estére magas színvonalú színházi élményt kínál. A színházi évadok kialakításánál ráadásul mindkét társulat gondosan ügyel arra, hogy könnyed humoros daraboktól egészen a mély tartalmú klasszikusokig vigyenek színpadra műveket.

Balaton

A hullámzó kultúra, ami elöntötte a vízpartot

Veszprémtől a Balaton-partig lejutni csupán annyi időbe telik, amíg egy zenekar eljátssza az első három slágerét egy koncerten. Persze, ha jobban ráérünk, és például kerékpárral szeretnénk eljutni a tóparti településekre, lehet, hogy beletelik egy színházi felvonás idejébe is.

Sokáig errefelé sem kell keresni a programokat, hiszen a nyári estéken szinte az összes strandon vagy mólón belebotolhatunk egy-egy hangulatos akusztikus koncertbe.

Az ilyen rögtönzött formációk mellett, aki igazi fesztiválhangulatra vágyik, elég, ha a festői Paloznakig gurul el, elsősorban kerékpárral, hiszen a part menti bicikliútról csak néhány kilométert kell felfelé tekerni, hogy elérjük a Paloznaki Jazz Piknik színhelyét. Ilyenkor az sem árt, ha van nálunk egy pokróc, amit leterítve a fűbe, a fesztivál bármelyik pontjáról VIP élményben lehet részünk, amikor elkezd a koncertjét valamelyik ismert pop-jazz fellépő.

Az persze nem vitás, hogy a tóparti kulturális élet egyik központja Balatonfüred. A reformkori városba megérkezve érdemes beülni valamelyik történelmi cukrászdába, akár a Bergmannba, akár a Kedvesbe. Az az idő, amíg itt elfogyasztjuk az islerünket, tökéletesen elegendő ahhoz, hogy megszokjuk a város egyedi atmoszféráját, amibe ezután elmerülhetünk.

A balatonfüredi móló bejáratánál egy életnagyságú bronzszobor örökíti meg Bujtor István, azaz a filmvásznon Ötvös Csöpi alakját, még hozzá szenvedélye, a balatoni vitorlázás közben.

Valószínűleg Jókai Mór, híres írónk sem tett másképpen, amikor először megérkezett Balatonfüredre és egyből beleszeretett a városba. Olyannyira, hogy egy a Balatontól alig pár száz méterre lévő villába egyből beköltözött, és több regényét is itt vetette papírra. Az írónál ma bárki vendégeskedhet, és bár Jókai-bablevest már nem szolgálnak fel ebédidőben, a villa így is izgalmas betekintést enged irodalmunk egyik legnagyobb alakjának világába.

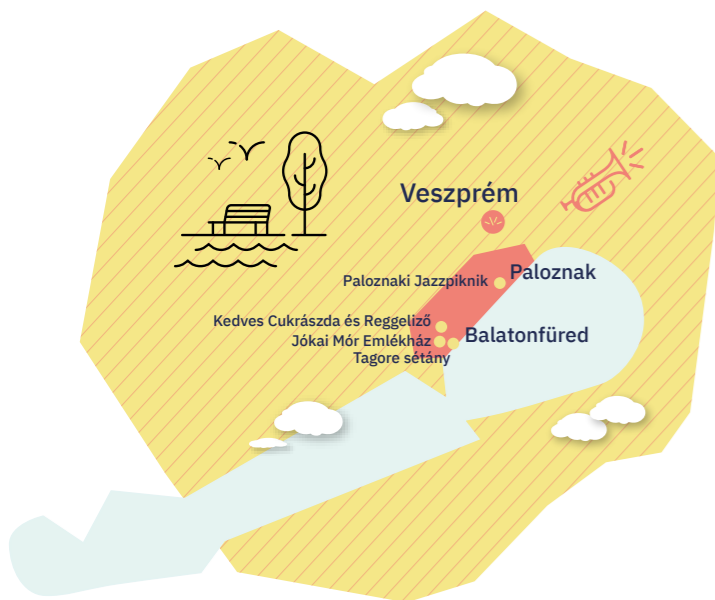

A Jókai-bableves nem véletlenül kapta a nevét a híres íróról. Állítólag a kedvence volt ez a csülökkel és disznókörmel dúsított inyencség, amit a nap bármely szakaszában képes volt fogyasztani.

Ezek az épületek könnyen magával ragadják az embert. Ha pedig ez megtörtént, nem szabad megállni egészen Keszthelyig, ahol a Festetics-kastély már nem csak a polgári életbe enged betekintést, hanem az egykori magyar arisztokrácia világába is. Az épületben ráadásul amellet, hogy teremről teremre haladva követhetjük a korabeli úrnők és urak szokásait, hangulatos kávézó és cukrászda is működik, ahol nem tűnik fel senkinek, ha eltartott kisujjal kortyoljuk a kávékat.

A Balaton környéke különleges inspirációval hat a képzőművészekre is. Az ő alkotásaikkal sűrűn lehet találkozni egy-egy hangulatos Balaton-felvidéki falu utcáin is, de érdemes akár egy egész napot is rászánni arra, hogy a változatos galériákban közelebbről megismerjük őket. Kiváló helyszín lehet ehhez például a balatonfüredi Vaszary Galéria, a salzföldi Pajta Galéria vagy a diszeli Első Magyar Látványtár.

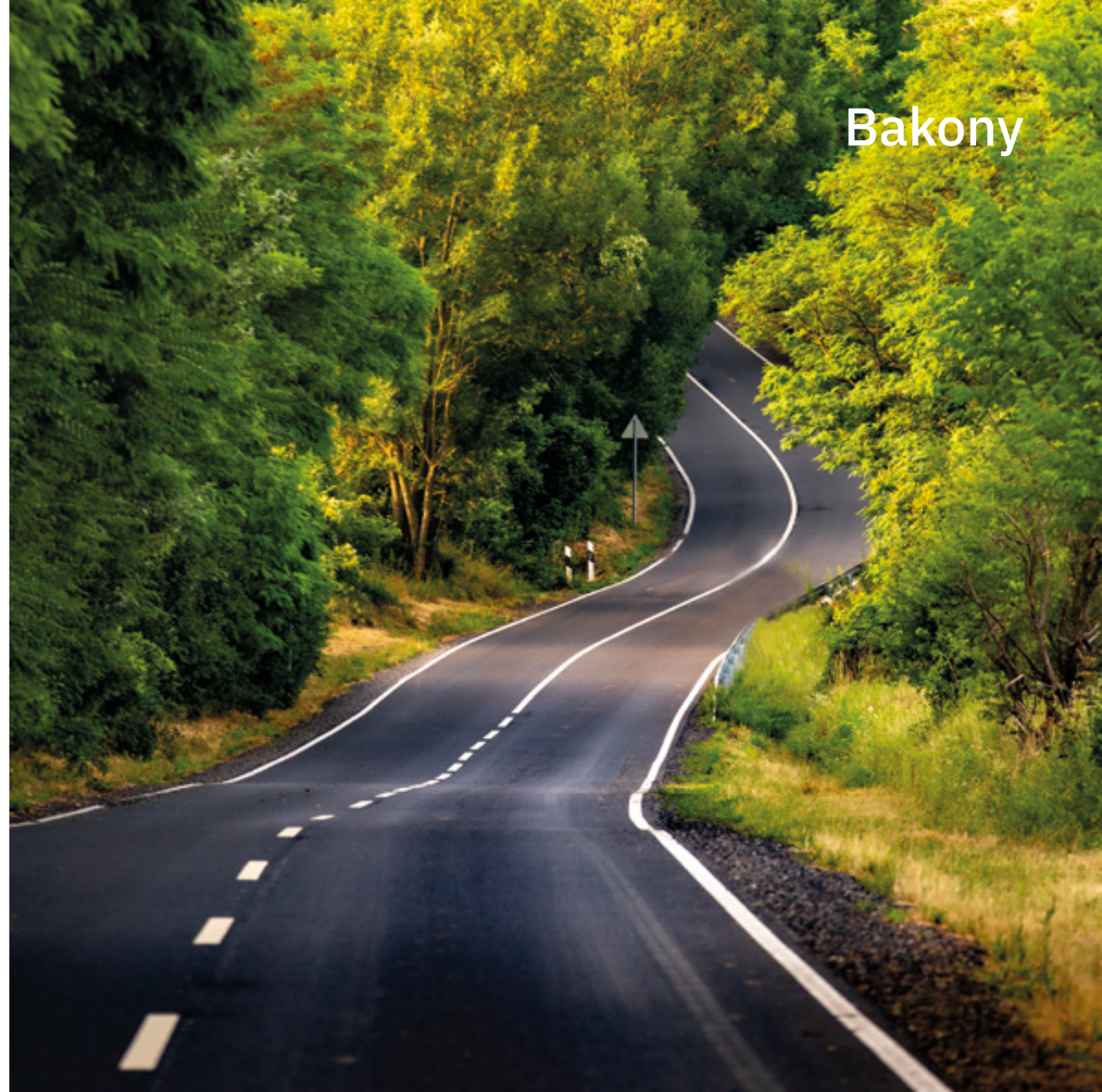

Meghallani a múzsa hangját a fák között

Arra a kérdésre, hogy egy művész honnan merít ihletet, számos válasz érkezhethet. Valaki a nagyvárosi forgatag egy-egy megragadott pillanatából alkotja meg műremekét, legyen szó akár képzőművészetről, zenéről vagy irodalmi alkotásról. Viszont sokan vannak köztük, akik inkább egy csendes, eldugott helyen hívják randevúra a múzsájukat. Nekik a Bakony aprócska falvai tökéletes helyet és alkalmat biztosítanak az alkotáshoz. Nem véletlen, hogy számos írónak és zenésznek van háza valamelyik kis faluban, velük pedig könnyen összetalálkozhatunk akár egy kirándulás alkalmával is.

Ahhoz viszont nem kell ország- vagy világszinten elismert művésznak lenni, hogy valaki meghallja a múzsa hívó szavát itt a Bakonyban. Magyarpolányban például a helyi lakosokban ébredt fel az az elhatározás, hogy színpadra viszik a Passiót, Jézus szenvedéstörténetét. Mindez még a '90-es évek elején történt, azóta pedig évről évre többször megrendezik ezt az előadást, amatőr színészekkel, de a művészet legkomolyabb formáját képviselve.

Bakony

Aktív

Veszprém

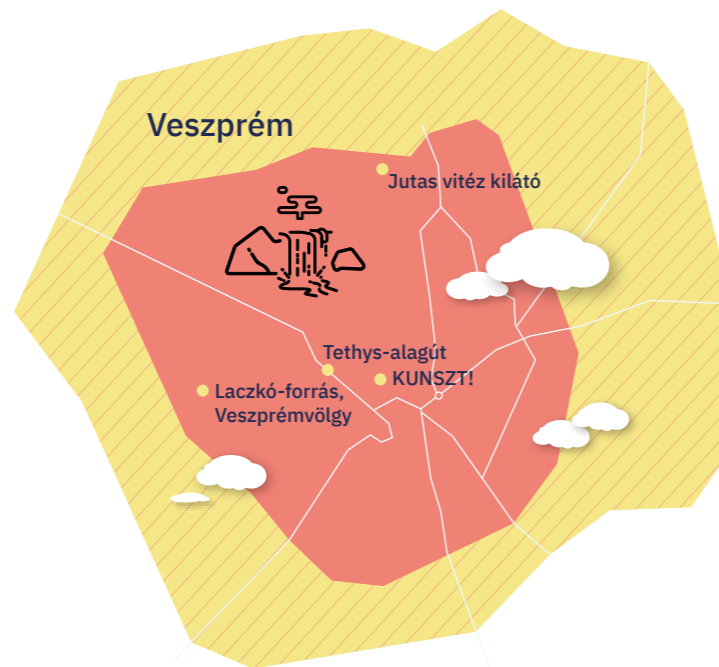

Kolostorok és elvarázsolt erdők ösvényein, - a városhatáron belül

Üljünk be egy hangulatos veszprémi reggelizőbe, például a Kunsztba, kérjük ki a leglaktatóbb reggeli menüt magunknak, majd írjuk fel egy papírra, hogy milyen helyeket szeretnénk érinteni az aznapi veszprémi túránk alkalmával. A kiadós reggelire szükség is lesz ehhez, és a jó szorosra befűzött bakancsra is, hiszen bármilyen hosszú listát is írunk, egészen biztos, hogy találni fogunk olyan rejtett helyeket, találkozni fogunk olyan váratlan élményekkel, amelyeket nem szeretnénk majd kihagyni.

Túránkat kezdhetjük egyből Veszprém egyik legkülönlegesebb múzeumában, ami nem is olyan régen még veszélyes haramiák fogva tartását szolgálta.

A vár nyugati oldalán az egykori várbörtön meredek épülete emelkedik ki a hegyből, ahol állítólag a XIX. század rettegett betyárját, a bakonyi Sobri Jóskát is őrizték. Ma már azonban bátran beléphetünk ebbe a múzeummá átalakított épületbe anélkül, hogy kattanna a lakat az ajtókon. Viszont érdemes felidézni, hogy voltak rabok, akik még ebből a szigorúan őrzött börtönből is megkísérelték a szökést. Hogy ez mennyire járt sikerrel, az is kiderül, ha ellátogatunk ide.

A Várbörtönben egészen 2003-ig őriztek foglyokat, ezután a rabokat átköltöztették egy modern létesítménybe. Az épületből múzeum lett, amit hamarosan a Vár alatt kialakított Ruttner-házból lehet majd megközelíteni. Az egykori kereskedőházból egy lift fogja felvinni a látogatókat a cellákhoz.

Ezután érdemes egy elektromos kerékpárra vagy rollerre pattanni – mindkettőt lehet bérelni Veszprémbe –, hiszen a város telis-tele van dombokkal, völgyekkel, amelyeknek leküzdésében sokat segíthetnek ezek az alternatív megoldások. Azt is szokták mondani, hogy Veszprémbe két dolgot felesleges keresni: vízszintes területet és egyenes utcákat.

A város északi határában elterülő erdős részen már amúgy sem számít, hogy mennyire egyenes úton érkeztünk ide. A filagóriákkal és tűzrakó helyekkel tarkított terület kiválóan alkalmas arra, hogy felidézzük a nyáresti szalonnasütések meghitt hangulatát. Ehhez persze előtte nem árt betárazni a legfinomabb szalonnából, kolbászokból. Ezeket egyébként legegyszerűbben kéthetente vasárnaponként, az Óváros téri piacon helyi termelőktől is be tudjuk szerezni, és akár még hasznos tippet is kaphatunk az elkészítésükhöz.

Az itt található Jutas vitéz kilátó nem egy egyszerű faépítmény. A tervezők a matematikából ismert Pitagorasz-tétel szellemében építették meg, az aranymetszés szabályait követve. Mindez a földről alig érzékelhető, viszont megmászva már a meredek és kacskaringós lépcsők is azt az érzést keltik, hogy nem egy közönséges kilátóval van dolgunk.

Egy másik lehetőség, hogy a városközpontból nyugati irányban indulunk el, ekkor egyenesen elérjük a Gulya-dombot. A domb kifejezés itt is csalóka, hiszen inkább egy fennsíkrol beszélünk, ami viszont mesébe illő elvarázsolt erdőt idéz. Aki ismeri azokat a meséket, amelyek sűrű erdőkben játszódnak, bizonyára nem kell magyarázni, milyen izgalmakat rejt egy ilyen vadregényes táj. A kanyargós ösvényeket itt-ott egy játszótér, sportpálya, futókör, piknikező hely szegélyezi, és mivel a fák mögött már az állatkert terül el, néha behallatszik egy-egy egzotikus állat hangja is. A Gulya-domb legnagyobb ékességét a terület közepén találjuk: a Gizella királyné kilátó egyedi fémszerkezete valóban olyan, mint egykori királynénk koronája. A maga 22 méterével kiemelkedik a fák lombjaiból, hogy a bátrabb

turisták, akik megtalálták az ösvények sűrűjében az építményt, a tetejéről megcsodálhassák a várost és távolabb a Bakony hegyvonulatait.

Innen akár az állatkert felé vesszük az irányt, akár leereszkedünk a Veszprémvölgybe, a kolostorok világába, rossz döntést nem hozhatunk. Utóbbi esetben elmegyünk a Laczkó-forrás mellett is, ahol meg tudjuk tölteni kiszáradt kulacsainkat, hogy innen ismét biciklit ragadva valamelyik kerékpárúton a Balaton felé vegyük az irányt.

Ezeket a helyeket ne hagyd ki, ha Veszprémbe jársz!

- **Tűztorony**
- **Gizella királyné kilátó**
- **Jutas vitéz kilátó, a távolba merengőknek**
- **Laczkó-forrás, a hűsölni vágyóknak**
- **Gulya-domb, akik 20 perc sétával szeretnének kiszakadni a városi pörgésből**
- **Kolostorok és Kertek sétaút, romantikus hangulathoz és történelmi legendák felfedezéséhez.**
- **Tethys-alagút, az őskor felfedezőinek**

Balaton

Földön, vízen, levegőben a Balaton körül

Aki a főváros irányából érkezik Veszprémbe, egy érdekes jelenségnek lehet a szemtanúja: Veszprém magasabb épületeinek és tornyainak csupán az utolsó szintjeit pillantja meg először. Ez nem optikai csalódás, pusztán azt bizonyítja, hogy Veszprém – bármennyire is dombokkal tarkított város – egy völgyben helyezkedik el. Ezt akkor is megtapasztalhatjuk, ha például a Balaton felé indulunk el bármelyik kerékpárúton a város központjából. A kezdeti emelkedők után átbukunk a Balaton-felvidék lankáin, és már kellemes tempóban ereszkedhetünk le a tó irányába.

Ha az Almádiba tartó útvonalat választjuk, mindenképpen érdemes a féken tartani a kezünket. Persze nem azért, mert túl meredek lenne a lejtő, sokkal inkább azért, mert a fák közül hirtelen jelenik meg az egyszerűen csak Zöld névre keresztelt bisztró.

Miután felfrissítettük magunkat, már gyorsan elérjük a Balaton partját, ahol a lehetőségek tárháza nyílik meg előttünk.

Balatonalmádiban például az egyre népszerűbb SUP-okon fejleszthetjük az egyensúlyérzékünket. Ha mégsem bízánk a bizonytalan hullámokban, de továbbra is vonz a Balaton kéksége, akkor számos kikötőben lehet vitorlást bérelni, ahol egy, a Balaton széljárását jól ismerő kapitány segítségével testközelből élhetjük át azt az élményt, amikor a kibomló fehér vitorlába belekap

a szél. De hasonló élményben lehet részünk akkor is, ha jegyet váltunk egy sétahajóra, amelynek a fedélzetéről egészen különös perspektívából lehet megcsodálni a Balaton-felvidék hullámzó hegyvonulatait.

Ha inkább a szárazföldön keresnénk további élményeket, akkor mindenképpen érdemes Tihanyt is útba ejteni. Itt a falucska csak egy apró szeletét teszi ki a félszigetnek, a többi terület pedig igazi természetközeli túrát kínál, amelynek kihagyhatatlan része a Belső-tó felfedezése. Ha szemfülesek vagyunk, az itt őshonos ürgékkel is könnyen találkozhatunk.

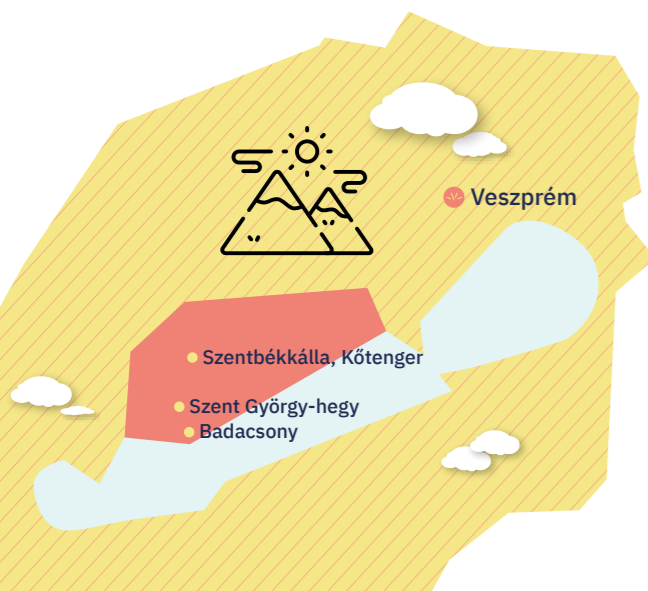

Tihanyból akár a déli part irányába is folytathatjuk az utunkat, amiben az egész évben közlekedő kompok lesznek a segítségünkre. A kerékpárosok közül sokan ismerik a kis balatoni kör fogalmát. Ennek a biciklis teljesítménytúrának keretében nem az egész tavat kerülik meg a vállalkozó szelleműek, hanem Tihanynál a kompok segítségével átkelve már a déli parton fordulnak vissza, hogy aztán egy hűsítő balatoni csobbanással és a jól megérdemelt rizling fröccsel koronázzák meg aznap sportteljesítményüket.

A bátrabbak persze nekivághatnak a nagy balatoni körnek is. Ez nagyjából 200 kilométernyi tekerést jelent majd, amit viszont érdemes elosztani több napra. Nem csak azért, mert így van időnk szakasról szakaszra megpihenni és feltöltődni, de útba lehet ejteni olyan csodákat is, amelyeket a Balaton-felvidék kínál. A Szentbékállai kőtenger pont ilyen - a természeti képződmény annak a kornak a lenyomata, amikor a vulkánok még javában formálták a Balaton-felvidék környezetét.

A kőtenger egyik kuriózuma az úgynevezett lengőkő. Ez egy olyan gigantikus kőtömb a több ezer társa mellett, amelyet egyesült erővel képesek billegtetni a látogatók, mivel csak három ponton nyugszik a monstrum egy másik sziklán. Valójában egy tíz tonnás kőpadról beszélünk, amit bárki felfedezhet és megtapasztalhatja ezt a különleges jelenséget is.

A Balaton-felvidéken barangolva könnyen elveszíthetjük az idő- és térérzékünket, amiből az ránt ki bennünket, amikor hirtelen előbuknak a Káli-medence tanúhegyei. Összesen hét ilyen meghódításra váró hegy emelkedik ki a medencéből, közülük a Badacsony a legmagasabb a maga 438 méterével, de bármelyiket választjuk is, a túrázás nyújtotta izgalom egyik esetben sem marad el.

Ha felkeressük a tanúhegyeket, mindenképpen érdemes útba ejteni a Szent György-hegyet is, többek között az egyedi bazaltorgonák miatt. Ezek a több millió éves orgonaszerű kőképződmények még a korai vulkántevékenységből maradtak fent, egy letűnt kor izgalmas lenyomataként.

Ha mégis kevésnek érezzük az adrenalin, egy siklóernyő segítségével, elrugaszkodva valamelyik hegy oldaláról már egészen biztosan előnt minket a jól ismert bizsergető izgalom érzése. Ezen a vidéken ugyanis előszeretettel szelik át az égboltot ezen extrém sport szerelmesei is.

A siklóernyőzés mellett választhatjuk nyugodtabb módját is annak, hogy madártávlatból csodáljuk meg azt a páratlan látványt, amit a Balaton-felvidék nyújt. Nem messze innen tavasztól őszig rendszeresen emelkednek hőlégballonnal is a magasba, hogy aztán csendesen lebegve a Balaton fölött elálljon az ember szava a nem mindennapi látványtól.

Bakony

Betyárok lábnyomait követve a Bakonyban

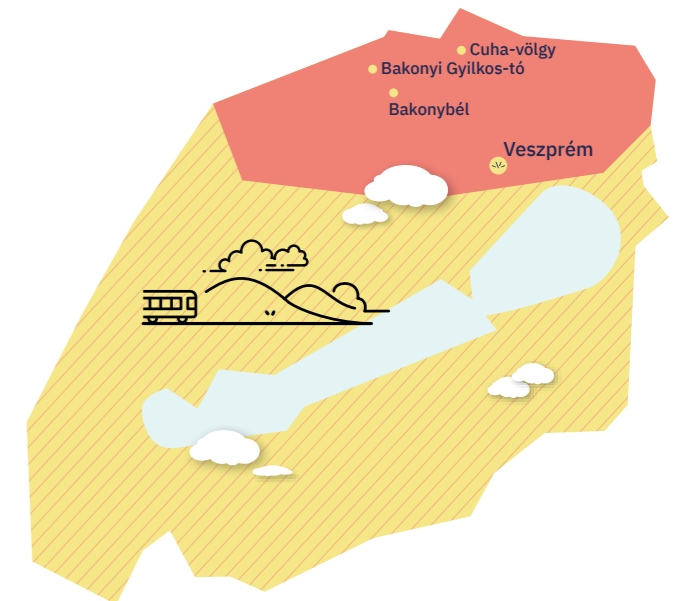
A Bakony felfedezéséhez három dologra lesz szükségünk: kényelmes túrafelszerelésre, eltökéltségre, hogy leküzdjük az összes akadályt, amit a természet gördít elénk, valamint egy vonatjegyre, aminek segítségével eljutunk a Bakony legbelső pontjára is.

Nem véletlenül javasoljuk a vonatot, ha a Bakony erdeibe vesszük az irányt, hiszen ez a vasútvonal kétségkívül az ország legszebbje. Nehéz is lenne versenyre kelni azzal, ahol meredek hágók, alagutak, hidak és sűrű erdő szegélyezi a vonat útját, így téve már az utazást is egy különleges élménnyé.

Utunk közben többször feltűnik egy kedves kis patak, ami nem más, mint a Cuha, ami átszeli a sűrű erdőket, de ami ennél is fontosabb, partvidéke első rangú túrázási útvonalat kínál. Igaz, megesik, hogy némely helyen híd hiányában a nedves köveken egyensúlyozva kell átgázolni rajta, de ez az izgalom megéri a következő barlangok, sziklaszirtek felfedezéséért cserébe. Ilyenkor idézzük fel, amit a veszprémi várkertben láttuk. Konkrétan Sobri Jóska és a többi bakonyi betyár történetét. Annak idején, 200 évvel ezelőtt éppen ezen a vidéken bujkáltak az éber pandúrok elől, ahogy a legenda is tartja, sikeresen.

A Cuha-völgyet átszelő vasútvonal alagútjai és viaduktjai műemléki védetség alatt állnak. Ezekon keresztül juthatunk el Vinyéig, ahonnan indulva egy 13 km-es túrával járhatjuk be a Cuha-völgy szurdokait.

A Bakony bővelkedik a természeti csodákban, melyek közül az egyik legkülönlegesebb a Bakonybél-től néhány km-re található tó, melyet sokan csak „bakonyi gyilkos-tónak” hívnak. Az elnevezése nem véletlenül hajaz erdélyi megfelelőjére, hiszen hasonló módon ágaskodnak ki a tó mélyéből az egykori fák csonka husángjai, kísérteties, mégis csodálatos látványt tárva a túrázók elé.

Családbarát

Veszprém

Amikor a Királynék városa mesevilággá változik

Boróka királyné és Habakuk király minden nyár elején ellátogat Veszprémbe. Persze az ő személyükben kivételesen nem valamelyik legendás, Veszprémhez köthető uralkodót tisztelhetünk, sokkal inkább a messze földön híres veszprémi Kabóca Bábszínház által megformált mesebeli alakokat. Az ünnepi esemény pedig, aminek minden évben állandó szereplője a mesebeli király és királyné, nem más, mint a Kabóciádé Fesztivál. Ez egy olyan esemény a veszprémi fesztiválfelhozatalban, ami kifejezetten a kisgyermekeknek, kisgyermekes családoknak szól, és ahol megelevenednek a fantáziavilág mesebeli alakjai, felejthetetlen élményt nyújtva a kicsiknek.

De a fantázia- és mesevilág nem csupán ezen a fesztiválon jelenik meg Veszprémbe. Néha egy egyszerű játszótér is azt az élményt kínálja, mintha egy magyar népmesébe csöppentünk volna. Veszprémvölgyben, a Népmesék játszótérén olyan érzése lehet a kisgyermeknek, mintha bármelyik pillanatban előbújhatna a hinták, mászóókák, csúszdák mögül az igazságos Mátyás király, egy bátor lovag, vagy éppen szegénylegény, aki aztán furfangjával legyőzi a sárkányt és elnyeri a királylány kezét.

A népmesei kalandozás után a minket körülvevő világ felfedezése sem várat sokáig magára. A világszínvonalú Veszprémi Állatkertben egy nap alatt járhatjuk be a Föld mind a hét

kontinensét és ismerhetjük meg az ott élő egzotikus állatokat. A földközi barangolás mellett az állatkertben beiktathatunk egy kitérőt egy „időkapu” segítségével. Ha ezen a kapun átlépünk, egyenesen a dinoszauruszok korába kerülünk, ahol eredeti méretükben találkozhatunk a Földet több millió évvel ezelőtt uraló hüllőszerű lényekkel. Felvonul az összes növényevő vagy éppen szárnyakkal rendelkező dinoszaurusz, a séta végén pedig nem maradhat ki a méltán híres T. rex sem. Sőt, ugyanitt a kicsik részt vehetnek egy igazi ásatáson is, ahol zoopedagógusok segítségével a homokban kutathatnak azon őskövületek után, amelyekből a ma élő emberek megismerték, hogy egykor milyen teremtmények éltek a Földön.

A Veszprémi Állatkertben sokszor feltűnnek igazi „celeb” állatok. Böbe, a csimpánz például rajztudásával kápráztatta el annak idején az embereket, mellékesen megtanult kávét főzni és tányérből enni is. De említhetnénk Suzyt, az indiai elefántot is, akinek élettörténete egy akciófilmbe is beillene, ahogy a 90-es évek elején a háború sújtotta Balkánról menekítették ki, hogy aztán békében éljen tovább Veszprémbe. Pár éve pedig egy igazi üldözés is lezajlott az állatkertben, amikor az itt élő lajhár átjutott a kerítésen, de végül sikerült elkapni, körülbelül 5 méterrel arrébb.

A kalandok után levezetésképpen pedig érdemes ismét betérni valamelyik belvárosi étterembe, hogy ott megpihenve és felidézve az egész napos élményeket egy könnyű vacsora mellett megtervezhessük a következő nap

programjait. Ráadásul Veszprémbe a legtöbb ilyen vendéglátóhely kutyabarát, így akkor sincs gond, ha nem szeretnénk magára hagyni házi kedvencünket sem a kalandozások során.

Bakony

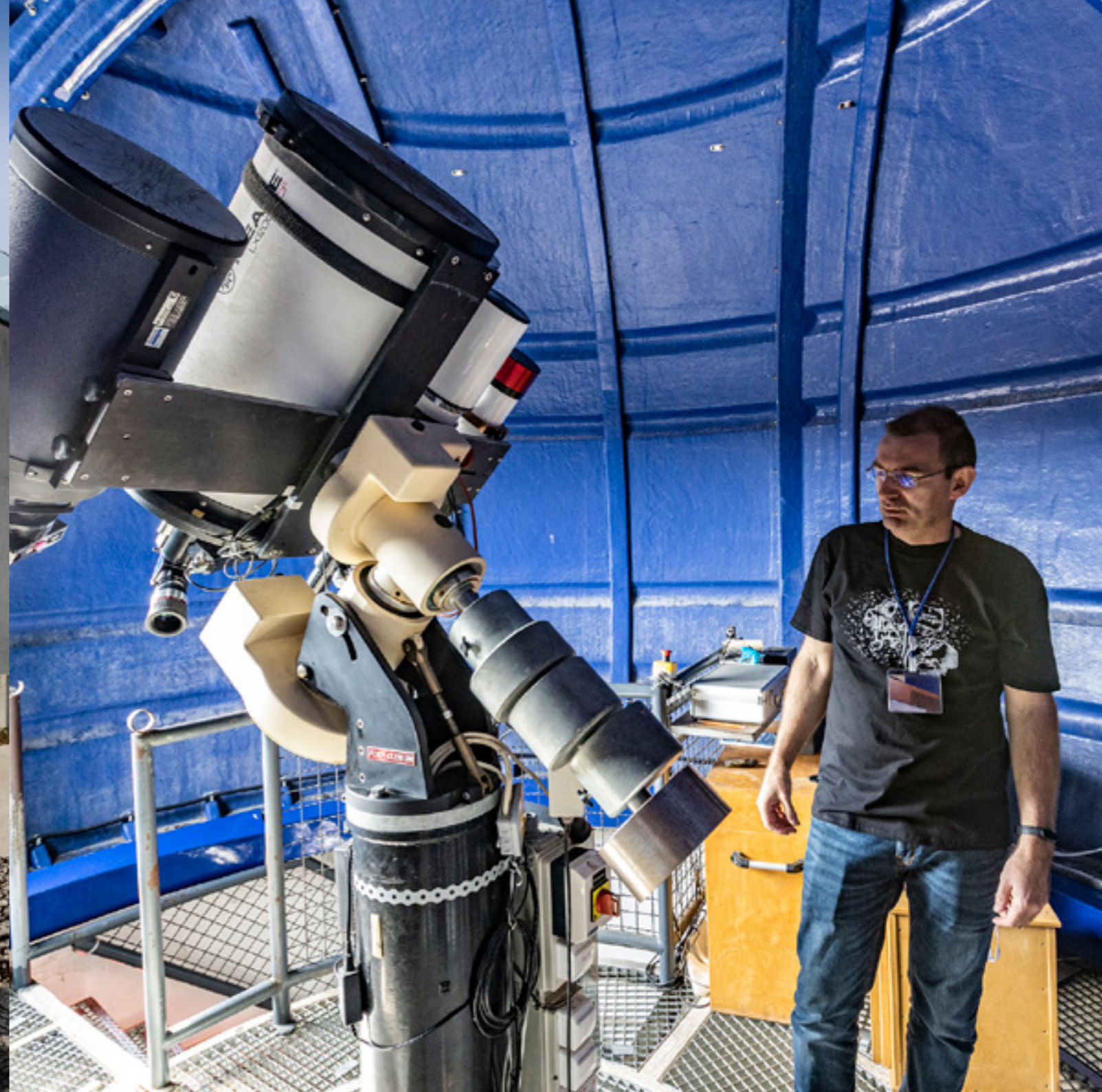
Az erdő, ahol kinyílik a világ

Amíg Veszprém a sokoldalúságával kínál felejthetetlen élményeket kicsiknek és nagyoknak, a Bakony természeti kincsei pont az egyszerűségükkel. Pontosabban azzal a barátságos környezettel, amit a sűrű erdők kínálnak, de nem leküzdhetetlen sziklafalakkal és meredek szakadékokkal fémjelezve. A Bakony lankái éppen ezért az egész család számára megadják a kellemes túrázás élményét, akár hosszabb, akár rövidebb távot választunk.

Viszont nem csak ezek a természetközeli élmények várnak azokra, akik úgy döntenek, hogy Veszprémből nem a Balaton felé veszik az irányt, hanem északon célozzák meg a kis bakonyi falvakat. Ebben az esetben Bakonyból kihagyhatatlan eleme egy itteni kirándulásnak. Nem csak a falucska magával ragadó atmoszférája miatt, hanem a Pannon Csillagda által nyújtott élmények miatt is. Ez a hely nem kevesebbet kínál, mint azt, hogy innen, a Kárpát-medence, azon belül is a Bakony szívéből elrepít bennünket a naprendszer többi bolygójára, de akár még távolabbi galaxisokhoz is. Az itteni csillagvizsgáló köré ugyanis interaktív bemutatótér is épült, ahol egy valóságű marsjárót is meg lehet szemlélni közelről. Tiszta időben pedig rendszeresen kinyílik a csillagvizsgáló kupolája is, hogy aztán a sötét égbolton felcsillanó objektumokra irányítva egy másik világ csodálatos képe rajzolódjon ki a látogatók előtt.

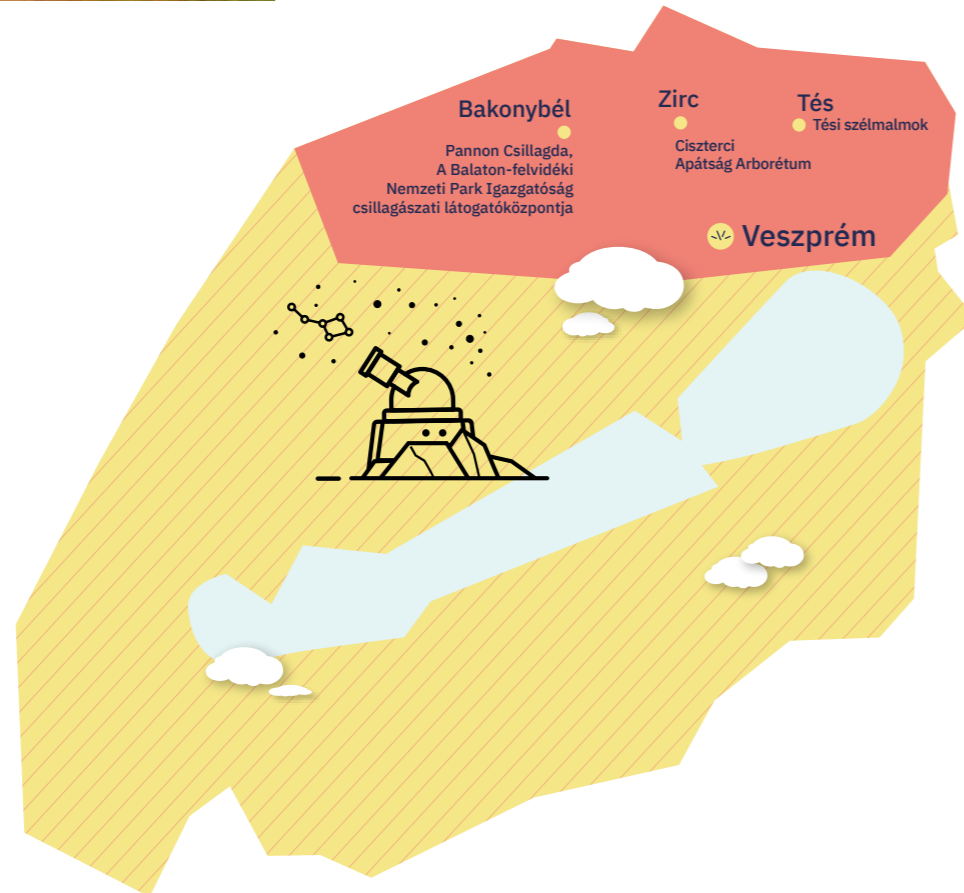
Szintén egy másik világ és korszak titkait lehet felfedezni Tésen is, viszont itt nem a csillagokig szállunk a levegő szárnyán. A szélnek mégis fontos szerepe volt ezen a településen, hiszen a falu határában álló szélmalmost egykoron ez az elemi erő működtette. Ma már nem örölnék bennük búzát, viszont tökéletes lenyomatai nagyszüleink korának, amit ezáltal az egészen kisgyermek is testközelből ismerhet meg.

A Bakonyban tehát számos olyan kuriózum bújuk meg, ami túlmutat a térség kínálta természeti kincsek felfedezésén. Pedig ez a varázslatos környezet már önmagában is megállná a helyét pusztán gazdag növény- és állatvilágával. Előbbit a Zirci Ciszterci Arborétumban lehet igazán jól megcsodálni. Az apátság mellett elterülő 18 hektáros területen dísznövények, fák, bokrok és halastó is gazdagítják a környezetet, egyszerre árasztva a nyugalmat és az izgalmas felfedezés érzését, ezáltal a család minden tagjának igazi felüdülést kínálva.

Balaton

Feledhetetlen élmények régi-új köntösben

A Balatonról minden felnőttnek van egy kellemes gyermekkori élménye. Nehéz is lenne elfelejteni azt a pillanatot, amikor hosszú várakozás után egyszer csak a távolban megcsillan a napfény a víztükroin. Közelebb érve pedig szinte a levegőben lehet érezni a strandok illatát és hallani lehet az egyre erősödő vidám zsvajt.

Bár az elmúlt évtizedek alatt a Balaton sokat változott, eláruljuk, hogy az előbb felidézett nosztalgikus érzéseket a Balaton a mi napig képes kiváltani! Így a XXI. század kisgyermekai is átélhetik ugyanazt az izgalmas élményt, amit anno a szüleik.

Az érzések nem, de a Balaton környezete ugyanakkor sok mindenben átalakult, ez pedig elsősorban a strandokon tűnik fel.

Ma már nincs olyan fürdőhely a tó partján, ahol ne úgy várnák a nyári szezont, hogy mind a vízben, mind pedig a parton a legváltozatosabb játékokat vonultatják fel a gyermekek nagy örömeire. Természetesen a klasszikus vízcicsúszda továbbra is kötelező eleme a strandoknak, de mellettük ma már játszóvárak, homokos sportpályák is létesültek.

Ha bizonytalanok vagyunk, hogy melyik strandot lenne érdemes célba venni, az sem rossz megoldás, ha egyszerűen rábökünk a balatoni térképre és a mutatóujjunkhoz legközelebbi

tóparti települést választjuk. Megtalálni nem lesz nehéz, hiszen a kerékpárút végig ezek mellett az élménycsomagok mellett halad el. Dönthetünk úgy, hogy saját kétkerekűnkkel vágunk neki a kalandnak, de bérelhetünk is az egész családnak, amire szintén számos ponton van lehetőség a Balaton körül.

Aki mégsem így szeretné felfedezni a balatoni élményeket, azoknak kézenfekvő megoldás lehet, ha vonatjegyet váltanak. Előfordulhat, hogy ebben az esetben sem egy átlagos vasúti utazásban lesz részünk. Ugyanis a Balaton északi partján rendszeresen megjelennek azok a nosztalgiamozdonyok, amelyekkel még a szülők utazhattak a Balatonra gyermekkorukban. A felújított vonatoknak már a látványa is élményszámba megy ilyenkor, de az igazi izgalmat az adja, amikor például egy valódi, működő gőzmozdony gurul be egy állomásra.

Ezeknek a járatoknak a végállomása Tapolca, és ha nem szállunk le előbb, akkor sem hibáztunk. A Balaton-felvidéki kisváros olyan rejtett kincseket őriz, mint például a tavasbarlang, ahol a barlangrendszer szűk folyosóin evezhetünk végig egy csónakban, mindezt a föld alatt.

Gasztronómia

Veszprém

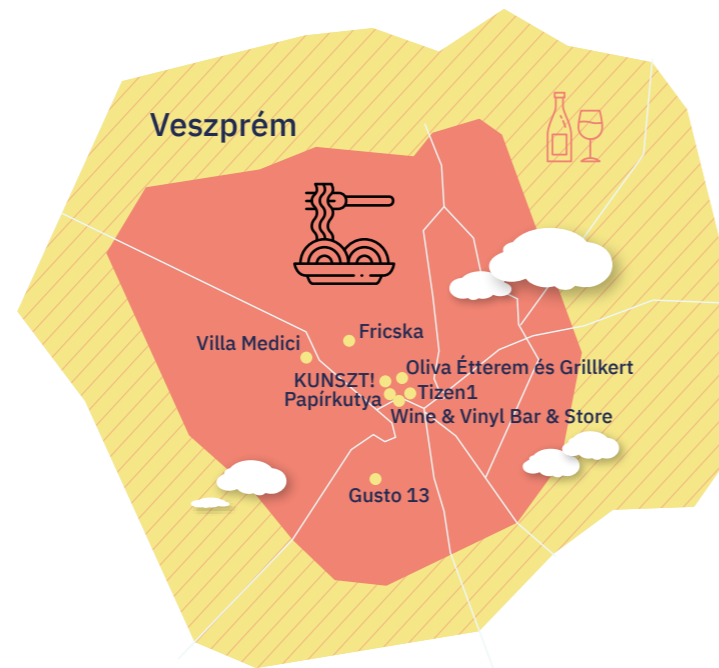
A sokszínűség, mint titkos alapanyag

Magas minőség és bátor kreativitás. Talán ez a kettő jellemző leginkább arra a gasztronómiai kínálatra, ami Veszprémben és a térségben jelen van.

Kezdjük is a sort kedvenc reggeli ébresztőnkkel, a kávéval! Veszprémben ugyan némi felfedezőmunkát igényel, hogy megtalálja az ide látogató a Tizen1 nevű apró kávézót, mégis érdemes nyitott szemmel járni és benézni a Kossuth utcán erre a kis eldugott helyre. Annyit segítünk, hogy a sétálóutcán a templom tornyát kell követni - itt bújnak meg azok a baristák, akik hétről hétre a világ különböző kávéültetvényeiről származó, gondosan pörkölt kávészemekből készítik el a vendég kívánsága szerinti forró, frissítő italt.

Itt helyben is el lehet fogyasztani a rendelést, de akár kozmopolita módjára magunkkal is vihetjük, ahogy a New York-ban játszódó filmekben láttuk.

Mi inkább az első megoldást javasoljuk, azaz ülünk le és figyeljük a város pezsgését körülöttünk, miközben egy árnyas asztalnál szürcsöljük a kávékat. A legtöbb veszprémi belvárosi vendéglátóhely amúgy is alkalmas az effajta rögtönzött elvonulásokra. Szinte minden étteremnek és bisztrónak megvan az a kis sarka, az a beugrója, ahol két lépés után kiszakadhatunk a nyüzsgésből. Talán pont ezért hívnak egy másik népszerű kávézót Incognito-nak a belvárosban.

Persze megvannak azok a helyek is, amelyek éppen az ellenkezőjét hirdetik, és nagy, kirakatszerű üvegfalakkal szinte egybeforrnak az utcai pörgéssel, a baristák és pincérek rutinos mozdulata az ablaküvegen keresztül olyan hatást keltenek, mintha az utcakép részei lennének. Ez a koncepció sem véletlen, főleg az Óváros téri KUNSZT esetében, amely amellet, hogy kiváló reggelizőként kapcsolódik be a veszprémi gasztronómiai kínálatba, egyben dizájnkereskedésként is működik, a legtrendibb kézműves termékeket kínálva megvételre.

A képzőművészet és a gasztronómia különleges fúziója az, amit ezen a helyen meg lehet tapasztalni. De nem csupán ezt a művészeti ágat keverték össze a veszprémi vendéglátóság a gasztronómiával.

Bor és bakelit – mindkettő lehet rajongás tárgya külön-külön is, de mi történik abban az esetben, ha a kettő együtt van jelen? A veszprémi belvárosban van egy hangulatos borbár, ahol a falakon katonás rendben sorakoznak a bakelitek, nem utolsó sorban abból a célból is, hogy rátaláljanak leendő tulajdonosukra. A Wine & Vinyl borbár és lemezbolt egyszerre kínálja annak a lehetőségét, hogy a betérő vendég felfedezhesse a környék, majd azon túlnyúlva Magyarország és Európa legjobb borvidékeinek különlegességeit, a gasztronómiai élmény mellett pedig sercegő bakelitekről szól a hangulatot fokozó aláfestő zene.

Bátor mentalitással áll az étlap összeállításához az Oliva Étterem. Persze ez valahol elvárás is a vendégek részéről, hiszen megszokhatták, hogy Veszprém egyik legnépszerűbb étterme időről időre kitalál valami újszerűt, ami aztán a kínálatban is megjelenik.

Az Oliva Étterembe belépve olyan érzés foghat el minket, mintha hirtelen Toszkánába repültünk volna. Egyedül egy kerámiából készült sárkány szobra jelzi, hogy az Oliva sokkal több annál, mint egy stílusos, fúziós étterem a belvárosban. Külön története van a helynek, amit a tulajdonos nem is titkol a betérő vendégek előtt.

A Gault & Millau, nagy tekintélyű étteremkalauz korábban három veszprémi éttermet is felvett a legjobb 50 hazai kínálat közé. Az Oliva mellett a Villa Medici és a Chianti, ma már GUSTO 13 néven működő éttermet érte ez a megtiszteltetés.

Veszprém kivételes helyzetben van, hiszen Magyarország több borvidéke is szemmel látható távolságra van a Királynék városától. Mind a balatoni borvidék, mind pedig a somlói pincék alig félórás útra vannak innen, éppen ezért az itt tevékenykedő borászok is állandó vendégei

a veszprémi gasztronómiai programoknak. Azt is mondhatnánk, Veszprém már régen megitta a pertut ezekkel a nagy tudású szakemberekkel, akik előszeretettel vonultatják fel kiválóságait a helyi éttermek borhűtőiben vagy a fesztiválok alkalmával. Nyáron a Rozé, Rizling és Jazz Napokon például 120 különböző borból lehet válogatni, ráadásul a kínálatban újabban megjelentek a natúr borok, a prosecco-k és champagne-ok is.

Aki mégsem esett szerelembe a jó borokkal, annak a környék sörözői és pálinkamanufaktúrái kínálnak alternatívát, többek közt a tapolcai Stari söröződe nedűi, a Zirci Apátsági Manufaktúra lágerei vagy a töményebb gyönyör kedvelőinek a balatonalmádi Csalló Pálinkamanufaktúra termékei.

Különleges élményt kínál a veszprémi vár tövében, a Séd-patak partján a Fricska étteremlakás. Az egykori malom helyén kialakított bisztrójellegű vendéglátóhely tökéletes célpontja lehet a nyárestéknek. Miután felfedeztük Veszprém és a környék kulturális látnivalóit, túráztunk a Bakonyban, vagy éppen a Balaton hűsítő vizét élveztük valamelyik strandon, az esti kikapcsolódáshoz érdemes megcélozni a Fricskát. A megtalálása sötétben sem okoz majd gondot, hiszen a szabadban grillezett ételek illata már messziről irányt mutat. Az pedig külön adaléka az itt készülő ínycségeknek, hogy többnyire helyi alapanyagokból készülnek, amelyek akár azokról a termőföldekről, gazdaságokból is származhatnak, amelyek mellett aznapi túránk során elkerékpároztunk.

Számos veszprémi étteremben találkozhatunk a nemesvámosi Tekeresvölgyi Sajtmanufaktúra termékeivel. A Veszprémtől alig néhány km-re fekvő árnyas völgy kiváló mikroklímát biztosít a sajtok érleléséhez, egyben különleges helyi ízvilágot is kölcsönöz azoknak. A Tekeresvölgybe egyébként érdemes egy kellemes túrát is tenni.

Bakony

Az erdő ínyencségei „bakonyi módra”

Kell-e annál több bizonyíték a bakonyi vidék sajátos gasztronómiájára, mint az, hogy a konyhában egy speciális elkészítési módot éppen erről a tájegységről neveztek el? Hiszen „bakonyi módra” sok helyen kérhetjük a legkülönfélébb sülteteket, ekkor pedig egy különleges tejszínes, gombás, pirospaprikával fűszerezett ínyencséget kapunk az asztalunkra. Nem véletlen, hogy ez módszer a Bakonyból indult útjára, beférkőzve megannyi étterem a la carte kínálatába. A sűrű erdők mélye kiváló otthonául szolgál azoknak a változatos gombafajoknak, amelyek önmagukban megsütve, megpárolva, kirántva is nagyszerűek, de a bakonyi módon elkészített húsok mellé kiegészítőként is tökéletesen társulnak.

Persze hiba lenne azt feltételezni, hogy a Bakony erdőit kizárólag gombászok járják naphosszat. A gazdag vadállománynak köszönhetően ugyanennyire elterjedt a vadászat is, amely tevékenység aztán a konyhában találkozik össze a gasztronómiával. Ráadásul ha egy bakonyi kis település éttermében rendelünk magunknak egy vadból készült menüt, biztosak lehetünk abban, hogy kiváló és friss alapanyag került a tányérunkba, köszönhetően egy hajnali vadászat sikerének.

De a bakonyiak nem csak az erdők kincseiből tudnak ínycsiklandozó gasztronómiai fogásokat készíteni. Édesszájúak itt is vannak bőven, nekik pedig az egyik kedvenc helyük a zirci Pepe cukrászda. Bárkivel szívesen fogadunk egy krémesben, hogy a kínálatban megtalálja a saját kedvencét!

Balaton

Szörfőzés az ízek hullámain

A Balaton gasztronómiáját sokáig a lángosok, hamburgerek és palacsinták jellemezték, de mint oly sok minden a tó környékén, ezek a tipikus strandételek is óriási változáson estek át. Ma már nem kell sokáig keresgélni, ha olyan gasztrókülönlegességet szeretnénk megkóstolni, ami kicsit sem megszokott a büfésorok kínálatában. Csak, hogy néhányat említsünk 2021 legjobb strandételei közül, immáron fellelhető a répa-dog, lehet kapni többek közt a kecskesajtos-céklást bagelt, de, hogy ne maradjon ki a hagyományos lángos sem egy kis csavarral, az egyik balatoni bisztró édesburgonya lángost kínál szarvasraguval.

Akár ezeknek a gasztronómiai trükköknek a felfedezéséért is érdemes célba venni a Balatont, de ha klasszikusabb helyi ízvilágra vágyunk, akkor is éttermek és bisztrók sora vár arra, hogy leadjuk a rendelésünket.

A helyi éttermek gondosan ügyelnek arra, hogy környékbeli gazdaságokból szerezzék be azokat a friss, kiváló hozzávalókat, amelyek aztán a séfek elé kerülnek, majd onnan a vendégek tányérjára. Hogy milyen formában, az pedig már kizárólag a mi döntésünk. A Balaton környékén olyan éttermi megoldásokkal találkozhatunk, melyek mind-mind magukban hordoznak valami egyedit, valami olyat, amitől könnyen a kedvencünké válhatnak.

Az újragondolt strandbüfék mellett hódítanak a bisztrók is, egy-egy könnyedebb étellel

kényeztetve minket a környék felfedezése közben. Izgalmas gasztronómiai utazásra invitálnak a small plate jellegű éttermek, ahol egy menüsoron belül akár 5-6 ételkülönlegességet is meg lehet kóstolni. Nem maradhatnak ki a sorból a klasszikus csárdák sem, ahol máig roskadásig megrakott fatálakon tálalja fel a pincér a különféle sülteket, de hogy a vízparthoz egyértelműen kötődő ínycségeket is említsünk, több étterem és bisztró is a halból készült fogásokra helyezte a hangsúlyt.

A halak egyébként fontos szereplői a környék gasztrófesztiváljainak is. Tapolcán minden évben a pisztrángok kerülnek a főszerepbe, Tihanyban pedig évszázados múltra tekint vissza a gardafesztivál, amikor is az aznap kifogott gardákat parázs fölött, nyárson sütik meg, ezzel is különleges ízvilágot kölcsönözve a fogásnak.

Egyik menü sem csúszik olyan jól, ha nem kínálnak mellé valamilyen borkülönlegességet. A Balatoni borrhéj hat borvidéket foglal magába, ezen tájegységek és azok jellegzetességei pedig mind-mind különböző ízvilággal teszik egyedivé a szőlőből készült nemes italokat. Amíg például a Balatonfüred-Csopaki borvidék rizlingjei a könnyed nyáresti csillaghullás élvezetéhez kínálnak tökéletes kiegészítőt, Badacsonyban pedig már a testesebb szürkebarátok járulnak hozzá egy mélyebb baráti beszélgetés őszinte hangulatához.

A badacsonyiak úgy tartják, azért készülnek kiváló borok az ültetvényeiken, mert a szőlőt háromszor éri a napfény. Egyszer magából a Napból, egyszer, ahogy a Balaton vize visszatükrözi azt a hegyoldalra, egyszer pedig a bazaltkövekből, amelyek magukba szívják, majd átadják a tőkéknek az érleléshez szükséges energiát.

Idilli képnek tűnhet, az, amikor a Balaton-felvidéken, egy borteraszon ülve kortyrol kortyra fogy el a pohár tartalma, így merülve bele lassan az estébe. Ez az élmény mégsem csak a képeslapok témájaként jelenik meg, ugyanis Balatonalmáditól Badacsonyig számos ilyen különleges adottságokkal rendelkező pincészettel találkozhatunk.

A balatoni borok világa persze nem ér véget az északi part végénél. A déli part is tartogat számos felfedezésre váró kulináris kalandot. Ráadásul a déli táj klímája már egy egészen más jellegű ízvilágot kölcsönöz az itt készülő boroknak. Hiába ugyanaz a tó mossa ennek a vidéknek a partját, Somogy homokos földje, a Balaton irányából az északi széllel folyamatosan áramló páradús levegő és persze a nyári nap melege tökéletes adottságokkal vértette fel a Balaton déli partjának szőlőültetvényeit is. Itt mindenképpen érdemes megkóstolni a testesebb vörösborokat, de újabban egyre népszerűbbek a gyöngyöző és habzóborok is.

Ajánlataink az igazi gasztrokalandoroknak:

- **Mór24 (Balatonfüred)**
– small plates
- **Zománc Bisztrócska (Vászoly)**
– bisztró hangulat és ételek
- **Jóbarátok Halsütőde (Balatonalmádi)**
– halételek
- **Hatlépcsős (Balatonfüred)**
– klasszikus kisvendéglő
- **Baricska Csárda (Balatonfüred)**
– csárda
- **Villa Kabala (Szigliget)**
– degusztációs menü
- **Random Bagel Bar (Örvényes)**
– bagelező
- **Tiki Beach Bisztró (Zamárdi)**
– bisztró és strandételek

 VESZPRÉM
A KIRÁLYNÉK VÁROSA

VEB 2023
Európa Kulturális Fővárosa

EUROPEAN CAPITAL
OF CULTURE

VESZPREMINFO.HU

HELLOVEB.HU